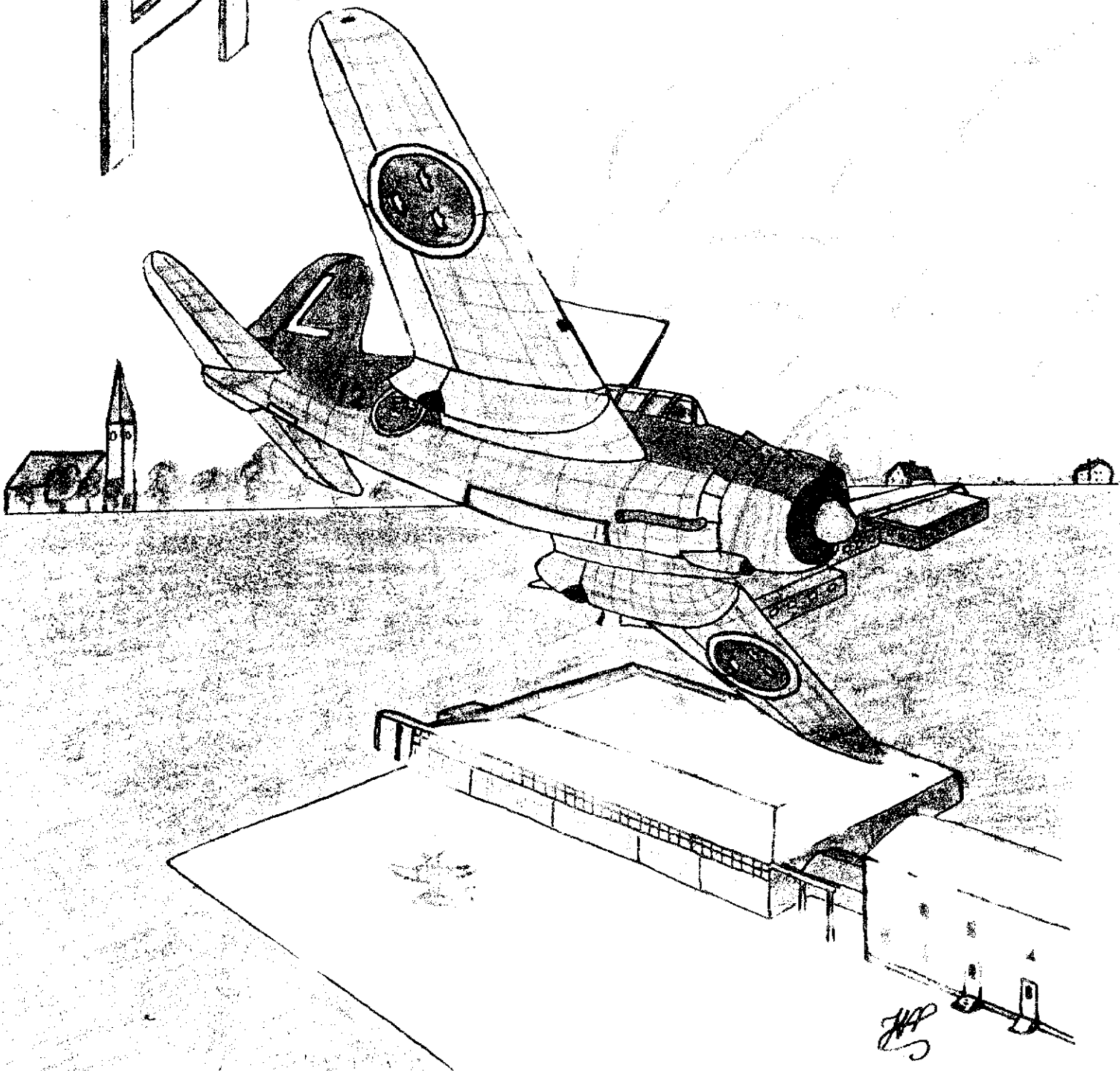

PROPELLERBLADET

1917

PROPELLERBLADET

FLYGFÖRVALTNINGENS LÄRLINGSKOLAS ELEVTIDNING.

Utkommer en gång i kvartalet.

REDAKTION:

REDAKTÖR:	Harald Carlsson.
Ansv. UTGIVARE:	Sigvard Hansson.
BITR. UTGIVARE:	Ture Sandberg.
MEDARBETARE:	Karl G. Hagman.
ILLUSTRATÖRER:	Karl A. Pantzar och Sven Östlund.

Dessutom medverka ett antal av de övriga skoleleverna med bidrag i olika former.

I SPARNINGSTIDER

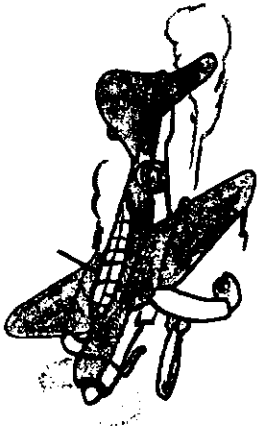
som dessa
gäller det att hålla hårt om

Men att Köpa **PROPELLERBLADET**
är dock alltid väl använda pengar!
Därför: De som ännu ej köpt tidningen:

GA EJ MISTE OM VÅR NUMRET!

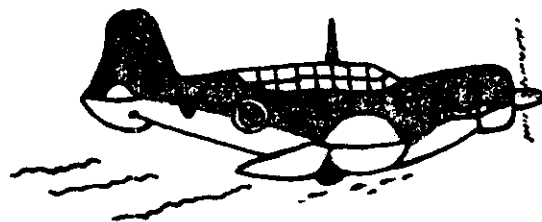

B17 A-C

Då kriget börjar komma inpå våra knutar
 satte svenska konstruktörer till alla klutar
 och ritade och knåpade; till sist var den färdig
 störtbombaren B:17, svenska flygvapnet fullt värdig.

Denna kärra har nu flugits över hela Sveriges land
 inte bara såsom bombare; på spaningsfärd ibland.
 Hjulställen kunna bytas mot flottörer eller skidor
 och detta, som ju självklart är, har sina goda sidor
 i detta långa land med sitt omväxlande klimat
 och som i norra delen sällan brukar vara bart.
 Kärran har tre "sprutor"; två fasta och en rörlig
 så för en fiende är den nog inte så medgörlig.
 Då stället fällts in, är ej farten så dum
 Även om den flyger med ett välfyllt bombrum.
 Där B:17 kastat ut några utav sina ägg
 finns det nog ej nå't kvar utav tak eller vägg.
 Men vi få hoppas att för alltid kriget nu är slut
 så att till fredligt värv vi kunna flygplan skicka ut.

[Handwritten signature]

PROPELLERBLADET

TILL LÄSEKRETSEN.

Vi be härmed få presentera vårnumret av PROPELLERBLADET.

Det är nu ung. ett år sedan förra numret utkom, vilket var ett julnummer. Det på sid. 2 stående "Utkommer en gång i kvartalet", är därför i detta fall en aning missvisande.

Ursprungligen var det meningen, att tidningen skulle utkomma i denna takt, men då det är förenat med stora svårigheter att samla in material i tillräcklig mängd på denna tid och att sedan omsätta detta i tidningsform, har följden blivit den, att tidningen utkommit mera sporadiskt.

Om den ärade läsekretsen därför ville hava överseende med detta och i stället tyda allt till det bästa, vore vi mycket tacksamma.

Vi kunna ju komma överens om att vi tyda det sålunda att "utkommer en gång i kvartalet" avser ett visst kvartal bara. År 1947 blev det alltså det första kvartalet....!

PROPELLERBLADET går dock, som synes, stadigt framåt, vilket bl.a. märkes på den synnerligen digra volymen i förhållande till tidigare nummer. Med detta nummer följer även en bilaga, som på ett intressant sätt åskådliggör reaktionsdriftens principer i lättsmält form. Den är författad av FFL:s förre föreståndare; civiling. SVEN NYLINDER, numera anställd vid STAL i Finspong.

Vi bedja därför till honom få framföra vårt hjärtliga tack för det intresse, som han därmed visat för sina forna elever.

Till sist hoppas vi, att detta nummer skall köpas och läsas i minst lika stor utsträckning som de tidigare numren, och att ingen går och känner sig allt för hårt "träffad" av något i innehållet, ty detta är ju inte meningen. Tvärtom, skratta och var glad åt det hela i den mån det nu är möjligen något att skratta åt.

Och ha Ni några trevliga förslag att komma med, så framför dem till oss och vi skola genast, i den mån vi kunna, söka omsätta dessa i ord och bild för ett kommande nummer av PROPELLERBLADET.

REDAKTIONEN

• AKTUELLA NYHETER •

Säregen trafikolycka i Baggetomta.

En mycket säregen trafikolycka inträffade under gårdagen i Baggetomta landskommun, varvid en i det närmaste fabriksny motorcykel av typ Harley Davidson totalhavererade.

Hur olyckan tillgått är ännu ej till fullo utrett, enär vittne saknas till densamma.

Den vid detta laget ganska kände detektiven Cherlok Pettersson-Holmes anlände sent i går kväll till olycksplatsen tillsammans med poliskommissarie E. Jönzon.

De gjorda undersökningarna hava givit gott resultat och den förstnämnde tror sig nu med hjälp av vissa detaljer och beräkningar kunna rekonstruera händelseförloppet på följande sätt:

En ny, specialbyggd automobil av delvis ny konstruktion bl. a. försedd med motor avsedd för atomdrift, hade inköpts från Amerika av en direktör på platsen.

Dennes privatchaufför var nu sysselsatt med vissa prov av vagnen för att söka göra sig förtrogen med densamma.

Han utvalde därför en längre raksträcka på stora landsvägen mellan Baggetomta korsväg och Husbyfjöl, där han lät den stora vagnen susa fram och tillbaka några gånger med en hastighet, som knappast torde ha varit lämpad för våra landsvägar.

Baggetomtas nitiske fjärdingsman, herr Mauritz Snutberg, vilken var ute på sin ordinarie inspektionsrond i trakten upptäckte tilltaget, varför han vigt som en hankatt kastade sig upp på sin motorcykel och upptog jakten efter den bortilande bilen, strax efter att denna nyss vänt.

Fjärdingsman Snutberg pressade sitt fordon till det yttersta och slutligen pendlade dess nål på hastighetsmätaren mellan 140 och 150 km/t.

Till sin stora tillfredsställelse konstaterade han nu att avståndet succesivt minskades mellan honom och bilen.

Slutligen lyckades det honom att för ett ögonblick köra upp jämsides med bilen varvid han, den höga farten till trots och utan tanke på egen säkerhet, sträckte upp högra handen till stopptecken, samtidigt som han försökte överrösta motorbullret med sin mäktiga tordönsstämma med ett: "I lagens namn: STANNA! !"

Då chauffören sneglade åt sidan och varseblev det vilt uppspärade gapet samt vem ägaren till detta var, fick denne en sådan chock att han helt blev bringad ur fattningen för någon sekund.

Hans första impuls var att trampa ned fotbromsen i botten, vilket han också gjorde . . . . trodde han!

I stället råkade han trampa ned regulatorpedalen till atomtillförseln för fullt.

DET VAR DÅ DET HÄNDE.

Den stora vagnen gjorde ett våldsamt ryck och accelererade genast upp i en våldsam fart. Fjärdingsmannen tycktes härvid ha uppfattat det hela som om hans motorcykel stannat, varför han lugnt klev av för att undersöka fallet.

Han var född 1904.

Sjöförklaring.

Vid Göta Növrätt hölls i går sjöförklaring med anledning av ångdrivna motorgaleasen "Slavunks av Hörbytrånga" förlisning i Östersjön, den 3 april i år, fem distansminuter syd-sydväst Stora Grytllapparna.

Det framgick bl. a. under förhören vissa antydningar om att en stor del av besättningen skulle ha varit påverkad av destillerade drycker då olyckan skedde.

Skepparen, herr Walter Knaab, nekade frenetiskt till något dyligt till att börja med, men

föll till föga då två vittnen framkallades, vilka intygade, att då de, som första utomstående bordade haveristen med sin fiskbåt, funno de skeppare Knaab liggande framstupa på däck på alla fyra under det han försökte nysta upp däcksplankorna på en trådrulle, som han höll i handen.

Mere i kabyssen satt kokken och sov i en stor stekgryta, halvfull med gula ärtor, under det att en annan ung besättningsman höll på att kasta till måls med en stor slidkniv av typ Mora mot bakdelen på städerskan, vilken höll på att sopa.

Nere i maskinrummet rådde också en obeskrivlig oreda framhöllo vittnena. Sålunda hade man sprängkört maskineriet så länge, att ångpannan kokat torr och spruckit.

Med anledning av detta har en anklagerapport på tjugosex sidor och elva rader skrivits med angående av händelseförloppet.

Slutet på rapporten lyder som följer: ...."Olyckan torde i alla avseenden ha förorsakats tack vare besättningens ansvarslösa uppträdande vid olyckstillfället.

Största anledningen till haveriet torde ha varit att maskineriet sattes ur funktion, varvid fartyget, i likhet med besättningen, blev helt redlöst.

Att maskineriet slutligen stoppade som det gjorde, synes ha berott på att maskinisten var full och ångpannan tom, i stället för att det borde ha varit tvärt om."

Fotbollsmatch med poänger:

(2 poäng.)

En fotbollsmatch spelades under förliden vecka mellan Delsbo I.F. och ett lag från grannsocknen.

Matchen förlöpte ovanligt lugnt, om man bortser från ett intermezzo, som inträffade strax före slutet av sista halvlek.

En boll, som hamnade utanför planen bakom Delsbos mål, sparkades av en person bland publiken in i detta genom ett hål i nätet.

Domaren blåste emellertid mål för detta, till publikens och hemmalagets stora missnöje. En stor del av åskådarna rusade därför ut på planen för att söka få "tala" vid domaren.

Bortalaget tog emellertid parti för den-

ne, varvid av allt att döma en del tråkiga missförstånd uppstodo mellan de båda parterna.

Ett stort rök- & dammoln utbredde sig strax kring platsen, varför det syntes svårt att få någon egentlig uppfattning om vad som försigick.

Då röken så småningom skingrats, kunde man i de tillskyndande ambulanserna plocka upp inte mindre än 26 mer eller mindre sönderslagna personer vilka voro i behov av vård.

Bland detta antal skadade befamn sig hela det gästande laget, så när som på målvakten. Denne hade nämligen varit omtänksam nog att låsa in sig på en bekvämlighetsinrättning i närheten, medan kalabaliken pågick.

Av domaren har man, trots ivrigt sökande, ej kunnat finna ett spår. Man befarar därför att han i likhet med en viss länsman för några år sedan, helt enkel "kommit bort".

Endast pipan och en del av hans ena sko har kunnat anträffas.

Matchen var en vänskapsmatch.

Eldig Statistik.

Enligt brandförsäkringsbolaget "Futtapås" statistik över inträffade eldsvådor under det gångna året, konstaterades det att en skrämmande stor del av dessa voro anlagda av barn som åstadkommits på grund av rent oförstånd eller slarv.

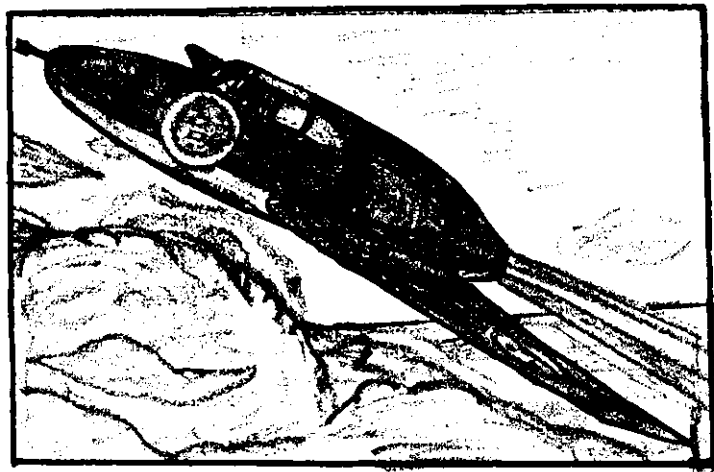
För att i största möjliga utsträckning söka förebygga sådana olyckor har bolaget givit ut en broschyr, i vilken det uppmanar föräldrarna att från början inpränta i barnen hur farligt det är att leka med elden.

Årets första snö ställde till med en del trafikolyckor här och var i vår stad. Det var dock mest cyklister och fotgängare, som blevo lidande av halkan, vilken på sina ställen var rätt märkvar.

En cyklist råkade, då han körde över en poliskonstapel, sladda och välte, varvid han ådrog sig en del smärre blessyrer och råkade svälja det undre garnityret av löständerna.

På ett annat ställe var det en gammal brev- bärare, som snubblade över sin väska och slog i gatan. Efter att ha erhållit en stadig konjak av en tillskyndande polis, kvicknade han dock snart till med den saliga känslan att ha stupat på sin post.

SAAB-J:21R snabbare än man beräknat!

21:an i sin nya utformning.

DEN SENASTE VERSIONEN AV SAAB:S STOLTA SKAPELSE J:21, NÄMLIGEN DEN REAKTIONSDRIVNA J:21R, HAR I DAGARNA PROVFLUGITS MED, MINST SAGT, SENSATIONELLT RESULTAT.

JUST DÅ FLYGPLANET PASSERADE DEN KRITISKA HASTIGHET SOM UTGÖRES AV LJUDHASTIGHETENS UNDER GRÄNS, DÄR DEN S.K. KOMPRESSIBILITETEN BÖRJAR GÖRA SIG GÄLLANDE, I DET LUFTEN PACKAR SIG SAMMAN SOM STORA KLISÄCKAR FRAMFÖR FLYGPLANETS VINGPROFIL, SLETTOS BÅDA KROPPSBOMMARNAS MED STJÄRTPARTIET BORT.

VI LÅTA HÄR SAAB:S NYE PROVFLYGARE, VICEKORPRAL BRYNOLF JOHANSSON-MILLERS BERÄTTA OM HÄNDELSEFÖRLOPPET.

"Jag blev mycket glad, fast dock en aning betänksam, då det meddelades mig, att jag skulle bli den, som först skulle få flyga den nya reaktionsdrivna 21:an.

Detta skulle ske på morgonen den 31 november och först kvällen innan fick jag meddelandet.

Jag gick hem och rakade och tvättade mig som vanligt, varefter jag ställde stegen till mitt ordinarie matställe här i staden, nämligen "Druvan".

Efter några timmars vistelse där beslöt jag mig för att gå hem och efter diverse krokar och omvägar hittade jag ett hus, som passade till min portnyckel, varför jag förstod att jag var hemma.

Jag gick till sängs redan klockan ett

enär jag ansåg, att man bör vara vid god vigör, då man skall provflyga ett flygplan morgonen därpå.

Efter inmundigande av 8 st. sömntabletter och två bromyl, somnade jag som en stock. Sömn är som bekant bland det viktigaste för en provflygare.

Det med stor spänning emotsedda ögonblicket randades så småningom, och starten gick precis kl. 9,15. Som alla reaktionsdrivna maskiner hade även 21:an svårt att accelerera i starten.

Det var med knapp nöd jag fick upp henne från fältet. Jag blev tvungen att passera under en kraftledning på 30.000 volt, när det var omöjligt att få kärran över.

Säga vad man säga vill, men i det ögonblicket som jag passerade mellan ledningsstolparna låg det faktiskt liksom litet spänning i luften.

Strax efteråt började emellertid farten öka våldsamt och då jag tog åt mig spaken bar det iväg, så att överläppen höll på att byta plats med underläppen, till följd av den snabba accelerationen.

Hastighetsmätaren for iväg som en klocka där man tagit bort balanshjulet. Hela maskinen började nu att skaka våldsamt, och dånet från aggregatet dog bort mer och mer.

Den nye provflygaren Brynolf Johansson - Millers.

Jag skulle just anmäla mina iakttagelser i strupmikrofonen, då jag upptäckte, att jag ej kunde få fram ett ljud. En hemsk känsla grep mig. Hade jag blivit dövtstum?

Jag drog av gasen igen för att om möjligt snarast gå ned och landa. Just då kändes en våldsam stöt i planet. Samtidigt upptäckte jag att jag satt och skrek så att det slog lock för mina egna öron.

Jag skruvade bort locket, endast med påföljd att det slog ett nytt. Då förstod jag med ens sammanhanget. Jag hade passerat ljudhastigheten igen på nedåtgående och det var då som jag återfick mina fulla sinnen.

På nytt beslöt jag mig därför att uppnå de farter, som ingen mänsklig varelse dittills hade

varit uppe i, varför jag drog på för fullt.

Samma fenomen som förut gjorde sig gällande, men jag lät mig denna gång ej avskräckas.

Allting syntes gå efter beräkning, då plötsligt en våldsamt stöt skakade hela flygplanet.

Jag slöt ögonen och väntade på det oundvikliga, som nog inte var långt borta. Då jag öppnade ögonen fick jag uppleva mitt livs ojämförligt största sensation som provflygare.

Farten hade gått upp till någonting så oerhört att nätter och dagar flögo förbi som svarta och vita toalettpapper.

Någonting liknande hade jag aldrig upplevat. Hastighetsmätarens glas putade ut som ett punkterat påskägg. Aneroiden hade tydligen spruckit och luften till följd av friktionen genom ledningarna blivit så varm, att plexiglasskivan nu höll på att smälta.

Då jag av en händelse kastade ett öga ut genom kabinfönstret höll jag ånyo på att få en chock. Av stjärtbommarna fanns ingenting kvar. Endast några fragment av sönderfläkt plåt visade var de suttit fästade vid vingarna.

Det var således detta, som var upphovet till den väldiga fartökningen, föregången av den våldsamma stöten, som jag trodde skulle bryta sönder flygplanet.

Jag förstod mycket väl att ett flygplan måste öka betydligt i hastighet om det, med bibehållandet av stabiliteten, kunde befrias från stjärtpartiet, enär det s.k. inducerade motståndet då skulle nedbringas till ett minimum, men att det skulle gå undan så här hade jag ej kunnat drömma om.

Ett flygplan av gängse typ, skulle ha blivit manöverodugligt och störtat genast i ett sådant här läge, men tack vare att 21:an har så kraftig pilform på vingarna behöll maskinen sitt jämviktsläge rätt skapligt.

Jag vågade knappast röra på styrspaken, då jag befarade, att jag med skevroderen skulle bringa maskinen ur jämviktsläge på ett eller annat sätt.

Jag drog i alla fall av gasreglaget till tomgång för att se, vad som skulle hända. Efter en stund, som jag tyckte föreföll att vara en evighet, gick maskinen under gränsen för ljudhastigheten igen och allt tycktes bliva något så när normalt.

Luftens brus var ej lika kraftigt som förut, beroende på att stjärten slitits bort. Styrspaken kändes glapp och lös i den fram- och återgående rörelsen till följd av, att det ej fanns några roder, som höllo emot längre.

Jag prövade mig försiktigt fram och fann att vingklaffarna fungerade ganska bra som höjdroder, om man använde dem med förstånd. Maskinen var nämligen i sitt nuvarande tillstånd oerhört känslig för roderutslag i loopingplanet på grund av sin ringa längd.

Efter en stunds experimenterande fick jag den att uppföra sig tämligen skapligt, varför jag beslöt mig för att taga risken att flyga hem igen och försöka landa.

Orienteringen hade jag ej kunnat ägna en tanke under flygningen och det hade nog blivit nästan omöjligt att komma till rätta igen, om inte min stora omtänksamhet innan starten hade räddat mig.

Förutom nödvändiga kartor m.m. hade jag även tagit min jordglob med mig, vilken i vanliga fall har sin plats på mitt skrivbord där hemma. En inre röst hade sagt mig att göra detta för att förebygga alla eventualiteter.

Med hjälp av jordgloben var det ej någon svårighet att finna vår kontinent, varefter jag så småningom övergick till kartorna.

Snart närmade jag mig välkända trakter igen och susade till sist fram över den gamla kära Östgötaslätten.

Under landningsvarvet passerade jag bl.a. Slaka kyrka på en knapp vingbredds avstånd. Jag kunde tydligt urskilja klockarens vettskrända ansikte i en av torngluggarna då jag svepte förbi med ett avgrundsvrål.

Gubben tycktes få höggradig skrämselficka, allt under det att tuggbussen gjorde en "ground loop" i munnen på honom och försvann ned i magen.

Landningen höll på att gå åt pipan, enär landningshastigheten var synnerligen hög, ty vingklaffarna hade ju övertagit höjdrodrets roll.

Telefonstolparna vid sidan av fältet svepte förbi så att de tycktes sitta lika tätt som planket kring Folkungavallen. Trots att jag så gott som genast slog till hjulbromsarna för fullt, höll jag på att köra in i en mindre byggnad, försedd med ett hjärta på dörren, tillhörig en bondgård, som låg strax utanför fältgränsen.

Som tur var, är dock den nya 21:an även försedd med hydraulisk skevroderbroms, varför jag slog till även denna och lyckades stanna i tid.

I samma ögonblick flög den hjärtförsedda dörren upp och ut rusade en gammal bonde med byxorna i ena handen och livremmen i den andra.

Han styrde kosan som en raket in till en handelsbod i närheten och ringde direkt till polisen, varvid han med darrande stämma bad dem komma till platsen och taga fast en, som han uttryckte sig: "flygplanhaufför som begått hemfridsbrott emot maj."

Jag har sällan skådat sådana ansiktsuttryck som på dem som först kommo till platsen och fingo se maskinen i sitt nya skick.

En av "mekarna" som varit med om att starta höll på att tappa hakan av förvåning, för att nu inte tala om en synnerligen fetlagd "verkare", som höll på att tappa samtliga sina.

Efter div. provningar och förbättringar har det nu befunnits att maskinen är ojämförligt bäst utan stjärt varför

det från Flygförvaltningen utkommit en teknisk order på att i fortsättningen J:21 R skall byggas utan sådan.

Samtidigt påstås det, att planet skall få en helt ny beteckning, nämligen J 29 ts. Detta lär dock ännu ej vara fullt fastställt. Vad tillägget ts skulle betyda har inte uppgivits från vederbörligt håll, men förmodligen skall detta beteckna "tji stjärt".

Gallupundersökning vid Flygförvaltningens Lärlingskola gav intressant resultat.

Vid en gallupundersökning som gjordes för en tid sedan vid Flygförvaltningens Lärlingskola, sökte man utröna, huruvida eleverna tänkte kvarstanna i flygvapnets tjänst efter avslutad lärtid eller söka sig över till civilflyget och den övriga arbetsmarknaden.

Undersökningen berörde c:a ett hundratal elever, och det därvid framkomna materialet var synnerligen intressant att studera.

En stor del hade glädjande nog, beslutat sig för att stanna kvar på den bana de valt.

En mindre del tänkte övergå till civilflyget och samliga till annan verksamhet. Det var här som de mera omväxlande och med en viss humor besläktade framtidsplanerna kommo i dagen.

Sålunda fanns där en förhoppningsfull ung man, som hade beslutat ställa sin energi och sitt kunnande till förfogande vid Dunderhyttans Hyvel- & Kutterspångfabrik A/B, en av landets största anläggningar för tillverkning av hemslöjdsartiklar såsom syskrin och snusdosor av näver m.m.

En annan omtalade, att han tillsammans med sin yngre broder "därhemma" skulle sätta upp "eget" i form av en mindre flygverkstad, som till att börja med i huvudsak skulle sysselsätta sig med reparationer och översyner av lättare flygplan, företrädesvis glidflygplan av typ Anfänger o SG - 38.

Då nödiga erfarenheter samlats från dessa konstruktioner skulle de övergå till mera komplicerade maskiner såsom Cub, Moth och Klemm m.m.

Här, omtalade han vidare, skulle han vid felsökning få god nytta av de erfarenheter han samlat vid tillverkning av en mängd modellmotorer o. dyl. vilka likaledes hade den tråkiga egenskapen att de aldrig ville gå.

Vidare fanns det en annan ung man, som beslutat sig för att kvarstanna vid "vapnet" tills det den i kontraktet utlovade gratifikation i form av klingande valuta utgick. Därefter skulle han övergå till ett arbete vid Hävlasjöns Fiskmjölsfabrik, där han enligt löfte skulle erhålla en förmånlig plats på den mekaniska avdelningen och där övertaga befattningen som chef för svarvaren.

Sedan var där en annan ung man, som med en tordönstämna, vilken höll på att skrämna slag på P-B:s utsände, förklarade att han efter skolans slut skulle åka "over there" till det stora framtidslandet i väster, där en avlägsen släkting till hans yngsta systers kusin ägde en stor fabrik för tillverkning av bysthållare och korsetter m.m.

Han skulle där få en välavlönad plats på experiment- och provavdelningen, där nya typer utprovats på en stab av levande modeller som stå till avdelningens förfogande! !

Fabriken skulle vara belägen i den mest svenskbefolkade delen av, som han sade: "Miapolis i Mi-skjortha". Han hade ungdomens vanliga ljusa syn på saken och fortsatte med hänförelse i rösten: "Å där ska' ja' fasicken i mej tälja skär mä gullknivar, om så ingen annan gjort 'et."

För att i möjligaste mån gardera sig mot den rådande språkförbistringen och de svårigheter som detta innebär, då man kommer över till ett främmande land läser han sedan en tid tillbaka den s.k. Thulokursen i engelska.

Ett annat exempel var en blivande motormontör för vilken också "stugan hade blivit för trång" och som likaledes ville komma ut i den stora, vida världen för att, som han sade: "få höra fågelsången".

Han var speciellt intresserad av de ortientaliska folkslagen och deras levnadsvanor. Framför allt då beteltuggandet och haremslivet, vilket gjort ett djupt och outplånligt intryck på honom.

Då det nu blir allt mera vanligt att scheikerna och maharadjorna litet var stans utikring accepterat den framträngande civilisationen så pass mycket, att de övergått från stall- till hangarbygge i stället, för att där lämna plats för sina lyxåk till sportflygplan, som de försett sig med, hoppas nu den unge motormontören, att han där skall komma över ett arbete i branschen på detta sätt.

"Dett om något", slutade han, "skulle väl bliva att förena nytta med nöje".

Linköpingsbo gick bärsärkagång

i
Västerås.

"EFTER BALEN ....."

En i alla avseenden dräplig historia rullades igår upp inför Linköpings rådhusrätt, i det att en i polisens annaler vid detta laget rätt välkänd person, stod till svars för att ha förorsakat ett skandalartat uppträde på en damtillställning, då han för en tid sedan gästade Västerås.

Han hade av allt att döma blivit en aning berusad av alla unga och vackra qvinnor, som rörde sig runt kring honom och kunde tydligen inte tygla sin vilda iver med att få "komma till tals" med dem, och då han till sist även visade tecken på att vilja övergå till regelrätta handgripligheter, sågo sig ordningsvakterna inte någon annan råd, än att avstyra det hela medelst utkastning av personen i fråga. Då lagens hantlangare närmade sig honom i och för utförande av detta sitt behjärtansvärda företag, visade det sig dock att ynglingen i fråga var föga road av det hela.

Han gav upp ett mullrande skratt, varefter han fläkte isär skjortan och blottade sitt bröst så lurvigt att det, enligt vittnens utsago, gjorde skäl för sina modiga 6 yllepoäng. Det stärkte också i viss mån deras åsikt beträffande människans härstamning, vilket här inte var något att taga miste på.

En vild brottning uppstod, varvid mannens hängslen av plastic å 6:75 sletos av som segelgarnstrådar, varvid benkläderna till följd av den s.k. rammellagen föllo till golvet. Medelst ett s.k. tågrepp, vilket inom parentes sagt består i fastlåsandet av motståndarens ena fot, varefter ett kraftigt tag anbringas och man biter denne av all kraft i stortån tills han ger sig, lyckades till sist en av ordningsvakterna få bukt med våldsverkaren. Med gemensamma krafter släpades han sedan till dörren, varefter

man också till sist lyckades kasta ned honom för den 5 meter höga trappan.

Han var hela tiden fullkomligt desperat och under luftfärden fäktade han vilt med armar och ben, allt under det han vrålade för full hals: "Jag har termik, jag har termik. Körs va' de' går un'nan."

Då man sedan kastade ned kläderna till honom, slet han till sig sina förlorade benkläder, vilka han stack armarna i och sedan trädde över huvudet. Därefter bar det iväg i frysprång genom stadens gator där han höll på att skrämja slag på några sena nattvandrare, som trodde det rörde sig om ett spöke. Härunder passade en pressfotograf på hemväg från en intervju med en nattvakt, att knäppa en plåt av mannen, då denne passerade.

En patrullerande poliskonstapel lät sig dock ej avskräckas utan högg honom i skjortan, varefter det bar iväg till lugnare tillflyktsort.

Domen avkunnades och löd på 20 dagsböter å 1:04 för förargelseväckande beteende, våld mot ordningsvakter m.m.

Mannen har tidigare bl.a. varit straffad för baggböleri d.v.s. olaga skogsavverkning.

OBSERVERA!

Var god anmäl till Lärningsskolan alla Edra adressförändringar samt Edert värnpliktsnummer. Meddela även, innan värnpliktstjänstgöringen är fullgjord, utryckningsdag samt den tidpunkt, vid vilken Ni har möjlighet att inställa Eder vid avsedd flottilj, samt om Edra önskemål beträffande placering äro oförändrade.

PROPELLERBLADET:s redaktion är alltid tacksam för brev från den ärade läsekretsen där denna ventilerar sina synpunkter på tidningen i fråga.

Här nedan besvarar red. ett brev från en av de äldre bland läsarna, eller rättare sagt läsarinna, vilket det rör sig om i detta fall.

Hemmagjorda den 25/11 1946.

Tidningen PROPELLERBLADET S redaktion.

Läste ett nummer av den så i vida kretsar kända och uppskattade skoltidningen PROPELLERBLADET och fann i densamma en mängd i och för sig mycket bra saker, men också en del historier och skämtteckningar som voro synnerligen tvetydiga och lågo på gränsen till vad en moralens väktarinna, vilket jag anser mig vara, kunde tolerera.

Den var i vissa delar enligt min uppfattning, fullt jämförlig med tidskrifterna "Cocktail", "Pin Up" och "Top Hat" m. fl.

Gammal pensionerad fröken
med stor erfarenhet av livet.

Svar:

Min bästa gamla fröken med stor erfarenhet av Levande Livet!

Det gläder mig ofantligt att Ni läser PROPELLERBLADET och till och med finner en hel del bra saker i detsamma.

Men sedan finner Ni också en hel del saker som "... äro synnerligen tvetydiga och ligga på gränsen till vad en moralens väktarinna ..." o.s.v.

Detta var ju mycket tråkigt, det medges. Men märk väl en sak! Om en bild eller historia är tvetydig i ett eller annat avseende så varför tyda den till det värsta och icke önskvärda?

Det bevisar ju bara att det är litet si och så med moralitetsbegreppen t.o.m. hos Eder, eftersom Ni kan komma på sådana tankar, alldenstund historien i fråga också kan tydas till något annat och bättre!

Låt oss därför i fortsättningen komma överens om att var och en får tyda skämtet till det som passar hans sätt och lynne bäst, så kan ju var och en få ha roligt och skratta på sin dialekt.

Ni drager sedan upp en parallell mellan PROPELLERBLADET och tidskrifterna "Cocktail", "Pin Up", "Top Hat" m. fl. Inte trodde jag att Eder säkerligen mycket stora litterära allmänbildning sträckte sig så långt. Det tyder ju faktiskt på att Ni tagit del av tidskrifterna i fråga! Näja, det må ju vara Eder privatsak, ty det står ju var och en fritt att välja sin lektyr.

95% av alla läsare tycks dock gilla P-B mycket "skarpt", och det är ju i alla fall den stora massan, folket med andra ord.

De övriga 5 procenten som händelsevis fått några av sina moralitetsbegrepp kantstötta i något av de föregående numren, torde nog i fortsättningen för säkerhets skull övergå till att studera veckotidningen "Husmodern" vid sidan av de övriga tre namngivna tidskrifterna, om tiden medgiver detta.

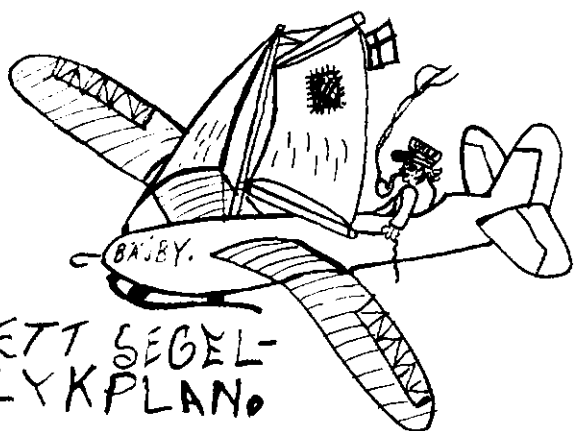
Om även denna tidning skulle visa sig vara för stark i ett eller annat avseende, ber jag, att som avslutning få rekommendera telefonkatalogen eller möjligen taxeringskalendern.

Den som kan få ut något roande tidsfördriv ur dessa, har faktiskt gjort en prestation som tusentals människor före honom gått bet på och vore, enligt min åsikt, fullt värdig att bära hederstiteln "Världens störste humorist".

Högaktningsfullt.

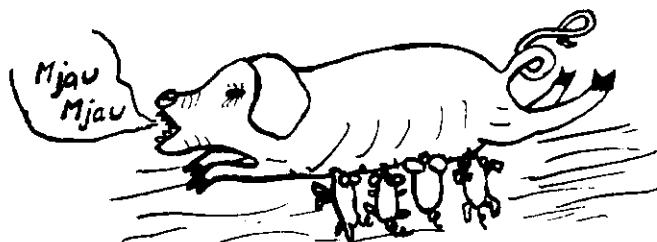
Red.

BARNENS TECKNINGSTÄVLAN

ETT SEGEL-
FLYKPLAN

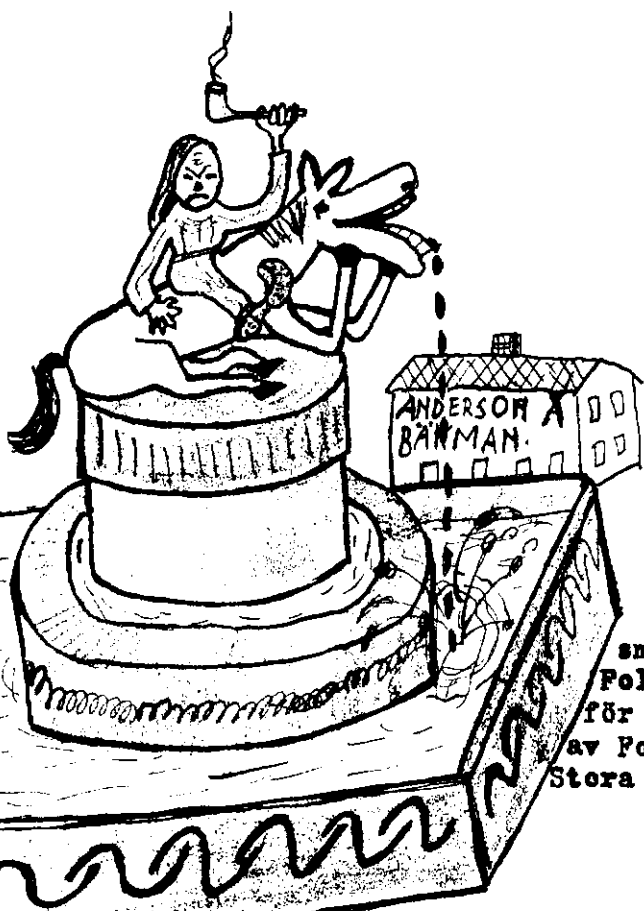
Detta eleganta segelflygplan har ritats av 5-årige Olov Henell, Malm-slätt. Tröstpris: I påse bröstkarame-ller..

Dom små grisarna
bläser upp den stora.

Denna rara feta grismamma med små-tingar, har ritats av 7-årige Jan Wendel Köpingsbro.

Fast farbror BRUTUS har ju förstås svårt att tro att grisarna jama där nere i Köpingsbro!

FOLKE FILBUNKE

Andra pris: I ask Ljunglövs Etta, tillfaller 9-årige Len-nart Fogelberg, Stocka, för denna romantiska scen.

E SÅN DÄR PIRUPPA!

Första pris: 1,75 i småväxel, får 12-årige Folke Sjögren, Linköping för hans stiliga teckning av Folke Filbytes staty på Stora Torget i Linköping.

LÄRAN LUNN.
(Töxometer)

Denna söta vovve har ritats av 8-årige Harald Carlsson, Motala.

Frågespalten.

Fråga om allt "BRUTUS" svarar.

Fråga:

Min pappa säger att sängknarren är världens minsta fågel. Är detta riktigt?

Per i Hagen, 12 år.

Svar:

Någon fågel med det namnet känner farbror Brutus tyvärr inte till. Men om däremot Pers far, som väl troligt är, menar ängsknarren, så kan jag omtala att colibrin är mycket, mycket mindre.

Farbror Brutus.

Fråga:

Har hört att det svenska jaktflygplanet J:21 skall ha ammunitionsmagasin liggande i motorn. Vidare, att det är konstruerat så, att vissa delar av flygplanet skola vara omöjliga att träffa med eldvapen av nu förekommande slag, såsom lv.-kanoner och kulsprutor m.m. Tycker, speciellt det senare, verkar underligt, varför jag undrar om det verkligen förhåller sig så?

Intresserad.

Svar:

Jo, dessa saker torde vara fullt riktiga. Flygplanets beväpning är synnerligen stark i förhållande till dess storlek. En stor del av den medförda ammunitionen är koncentrerad kring vevaxeln samt propeller d:o. Dessa ammunitionslager benämns rätt och slätt kul-lagren och äro så väl tilltagna, att de ej behöva ersättas oftare än ibland vid någon större översyn av motorn eller dylikt. På grund av denna geniale anordning, säges flygplanet hava skjutande motor.

Förutom detta är flygplanet utrustat med en del andra offensiva vapen såsom brandskott och skjutbar huv m.m.

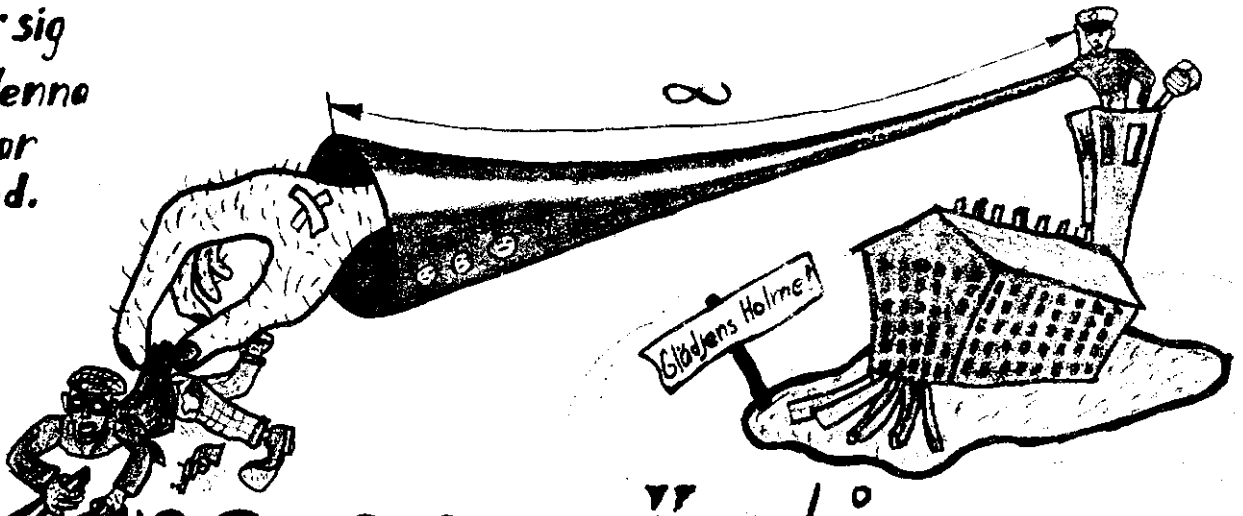
Främre delen är starkt bepansrad, varför flygplanet här är relativt väl skyddat. Bakom förarplatsen sitter en synnerligen väl tilltagen pansarplatta, vilken i kombination med den bakomliggande motorn, helt skyddar föraren för ryggsnitt.

Bakkroppen är, tack vare sin originella konstruktion med stjärtbommar, omöjlig att träffa. emedan varje skott, som i vanliga fall skulle vara fullträffar, här måste betecknas som bom-skott.

Brutus.

Att brott inte löner sig
(äfall det finns vittnen på!)

torde framgå av denna
novell, vilken fö. har
verklighetsbakgrund.

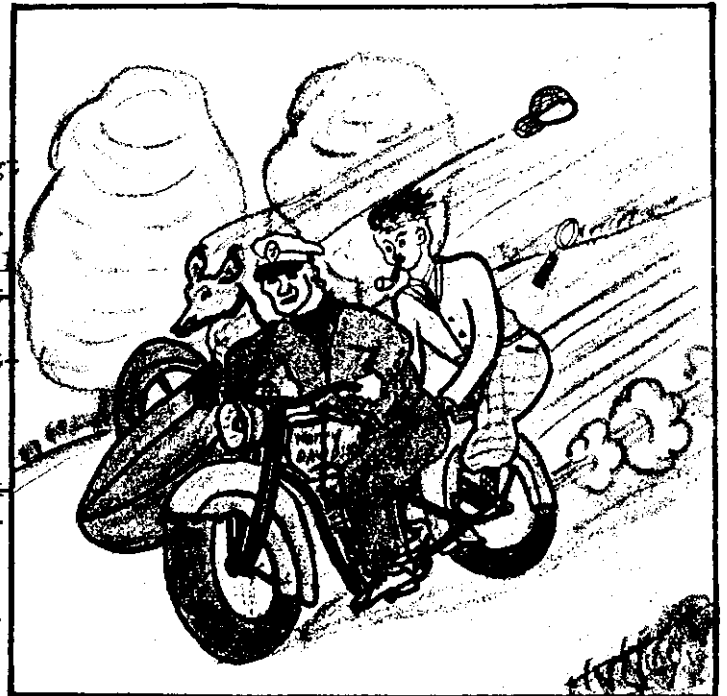
Lagens arm är lång...

av Cali....

Kap. 1.

Kommissarie Jönzon satt djupt nersjunken i sin bekväma kontorsstol och rökte febrilt på en stor, svart cigarr, allt medan han nervöst trummade med ena handens fingrar på bordet. För övrigt var allting tyst och skönt och njutbart, ty hans tankar kretsade kring den senaste stora kriminalhistorien, vilken ännu inte var upplärd, så tillvida att gärningsmannen ännu var på fri fot. Fastän man redan på ett mycket tidigt stadium kunnat fastslå vem den skyldige var, hade nämnde man hitintills på ett mäterligt sätt lyckats undgå att fångas av lagens fångstarmar. Rapporter hade under den gångna veckan inkommit i en jämn ström från personer, vilka påstodo sig ha sett misstänkta individer, och i en del fall kunde man konstatera, att det verkligen varit denna "Mr X", som polisen och nu även allmänheten, kallade honom. Men då detektiver från poliskåren efter några minuter kommit till platsen fanns där inte skymten av mannen ifråga. Tidningarna började nu bli spydiga över polisens maktlöshet och som chef för denna avdelning av kåren fick kommissarie Jönzon ta emot de beskaste slängarna. Han hade nyss läst igenom morgontidningarna och till slut kastat dem i papperskorgen, emedan deras artiklar enligt hans tycke voro oförskämda.

Det var alltså inte underligt om den värde kommissarien var på ett fruktansvärt humör denna förmiddag. Han hade från och med gårdagen beordrat hela styrkan av poliser och detektiver till hjälp att infånga förbrytaren, men med lika dåligt resultat. Han höll just på med att räkna ut, vilket som var bästa utvägen att komma ifrån hela denna affär, om det skulle vara bättre att skicka en kula genom pannan än att rymma till Amerika. Just då ringde telefonen.

Kommissarie Jönzon, detektiv Didrick Holmson och Polishyndan Carmen foro genast åstad...

Kap. II.

På några sekunder hade kommissarien förvandlats till en energetisk och bestämd ämbetsman. Han reste sig hastigt upp, ordnade till anletsdragen, drog några djupa drag på cigarren, fattade en penna och lyfte så av luren:

"Kriminalkommissarie Jönzon - hallå ja.- Jaa, det är Jönzon - Vafalls - Vad är det ni säger - Lugna er för attan bövlar, så ni får något sammanhang på det hela - Har ni sett honom - Vem - "Mr X" - Är ni absolut säkra på det - Gick han in i det gamla magasinet vid

hamnen - För några minuter sedan - Har ni vakt där - Bra - Försök få honom att bli kvar - Vi komma ögonblikligen."

Kommissarien formligen flög upp från stolen, i det han förpassade telefonluren och cigarren på sina respektive platser, tog i bästa häcklöpningsstil ett hopp över papperskorgen och sprintade ut genom dörröppningen med sådan fart, att ett fönster slets upp på grund av vaccum. I rummet utanför satt den nästan pensionsmässige detektiven Didrik Holmson och låg den berömda polishyndan Carmen, båda nästan sovande, då de plötsligt väcktes ur sin slummer av kommissariens, som omedelbart kommanderade uttryckning. Man kunde därför efter en stund se polisens motorcykel med två personer - och en hund i sidvagnen - ilsket hacka iväg på den ena av de två cylindrarna utför gatan ner mot hamnområdet.

Kap. III.

Solen strålade från en molnfri himmel denna dag, och hela det gamla hamnområdet såg därför svart och dammigt ut. Emedan denna del av hamnen ej användes, låg allt tyst och öde sedan några år tillbaka, och då allting lämnats att förfalla, vilade en viss mystik kring den samling av skjul och bodar, där det omtalade magasinet utgjorde medelpunkten.

Men plötsligt bröts stillheten av ett i styrka tilltagande smatter, vilket dock plötsligt upphörde. Det var polisens bekanta motorcykel som stannade på betryggande avstånd, och av hoppade kommissarie Jönzon, detektiv Holmson samt polishyndan Carmen. Nu framträdde ytterligare en person, vilken stått gömd bakom en packlår, och sällade sig till den lilla gruppen. Kommissarien stod några ögonblick och tänkte intensivt, varefter han gav order om, att den främmande mannen, vilken tycktes bli vettskrämd över den browning, kommissarien stack till honom, skulle stanna där de nu stodo och noga vakta vägen i mot staden, medan de två övriga samt hunden skulle undersöka magasinet. De drogo sig därför omedelbart mot detta i skydd av lådor och annat bråte och nalkades så småningom sitt mål. Åtskilliga gånger stannade de och lyssnade, men intet ljud hördes annat än deras egen andedräkt, vilken på grund av spänningen var ganska flämtande. Polishunden Carmen föreföll ointresserad för sin egentliga uppgift och undersökte i stället varje stolpe och knut i deras väg. Den lilla gruppen var nu framme vid sista skjulet, och i skydd av detta kände kommissarien efter för sjunde gången att revolvern var osäkrad samt beordrade detektiven och hunden att stanna där till dess de fingo signal om vidare framryckning. Nu började den

mest spännande och kanske mest riskabla delen av detta företag. Vem visste vad en desperat förbrytare kunde hitta på!

Kap. IV.

Helt plötsligt rusade så kommissarien fram och tryckte sig platt mot väggen vid sidan av dörren. I denna ställning avvaktade han sedan om något misstänkt skulle höras inifrån. Tystnaden och stillheten var dock så intensiv, att t.ex. en kurrning i magen skulle verkat som en dynamit-sprängning. Sakta och försiktigt närmade han sig dörren. I samma ögonblick han lade handen mot denna, började den att knarra våldsamt. Kommissarien ryckte till och torkade svetten ur pannan, men han var av segt virke och gav sig icke i första taget. Han väntade några sekunder, men då ingenting kunde förmärkas därinne, satte han foten mot dörren och sparkade upp den, varefter han försiktigt tittade in. Därinne var lika dammigt och svart som utanför, men eftersom vartenda fönster var förspikat var där mörkt som i en säck. Han vinkade fram detektiven och kunden och beordrade dem att hålla vakt vid dörren för att därifrån, om så behövdes, rycka till undsättning. Han tog ett par steg utmed ena väggen och kände plötsligt något, som på ett klubbigt sätt snörde åt om hans hals, och han stannade hastigt. Men i nästa sekund svor han till och började frigöra sig från några tjocka spindelnät, ty det var sådana, som han råkat tassa sig in i. Hans ögon började nu vänja sig vid mörkret, och han undersökte noga ena änden av magasinet, som var mycket rymligt och endast i en våning. Där fanns emellertid ingenting som tydde på att någon varit inne nyligen, och han skulle just övergå till den andra änden av lokalen, då - - -

Kap. V.

Från några stora packlårar kom en serie ljud så obeskrivliga, att kommissarien för en stund tappade fattningen. Ibland lät det som när man håller en säck för munnen på ett rytande lejon, och sedan kom några ljud, vilka kunde liknas vid de som uppstå, då en nybörjare försöker lägga in en lägre växel i en uppförsbacke på en Scania Vabis, för att till slut övergå i ett stönande som avslutades med ett bubblande läte. Kommissarien kom emellertid snabbt till besinning och gjorde sig beredd att rycka fram för att undersöka, varifrån ljuden härstammade. Han närmaste sig försiktigt den närmaste av de stora lådorna, fann denna tom, smög vidare och skulle just titta efter vad som fanns bakom den, då plötsligt golvet tycktes ge vika under honom. Att detta fanns kvar fick han dock känna av ett ögonblick senare, då han handlost dammade huvudet i plankorna så att dammet yrde. Vimmelkanti och groggy låg han kvar och försökte tänka vad som hänt, men när han inte kunde finna någon

